

Звіт президента Українського центру Міжнародного ПЕН-клубу за звітний період 30.09.2013 – 10.09.2014

Організаційно-правовий напрям

Станом на 10 вересня 2014 року Український центр Міжнародного ПЕН-клубу налічує 46 членів (помер один – Леонід Череватенко).

Попередні загальні збори мали місце 30.09.2013, тобто вимоги Статуту про проведення загальних зборів не рідше одного разу в рік дотримано.

За час після попередніх загальних зборів було проведено два засідання Виконавчої ради Українського ПЕН-центру (Київ, 19.05.2014; Київ, 25.06.2014). Статутної вимоги (засідати не рідше одного разу на квартал) не дотримано, оскільки з початку Майдану всі сили членів Виконавчої ради були зосереджені в інших суспільних ділянках.

Мені прикро визнати, що попри всі мої особисті зусилля, зусилля юридичної фірми «Гринчук і партнери», яка надавала нам професійні послуги (на волонтерських засадах), а також попри зусилля Елеонори Соловей, зареєструвати новий Статут Українського ПЕН-центру не вдалося. Цими днями з Реєстраційної служби прийшла чергова відмова. Оскільки будь-які корупційні шляхи у нашому випадку виключені, юристи пропонують подавати справу до суду. На жаль, завершення завдання реєстрації ляже на плечі нового президента нашого центру.

Спільно з партнерами (HURI та KMBS) засновано премію Українського ПЕН-центру ім. Юрія Шевельова за найкращу есеїстку. Розглянуто понад 30 подань, відібрано 5 фіналістів і проведено урочисте вручення нагороди двом переможцям – Тарасові Прохаську (членові ПЕНу) та Андрієві Портнову (17.12.2013 у Музеї літератури, із залученням мас-медій). Голова журі та ведучий урочистості – Микола Рябчук. Автор ідеї та член журі – Оля Гнатюк. http://pen-ua.com/Premiya_Shevelyova/Press-release_premiya_Shevelyova.htm

Микола Рябчук очолив (від квітня) журі міжнародної літературної премії Ангелус.

Виконавчий секретар Тарас Возняк курував виконання багатьох заходів Українського ПЕН-центру.

Мирослав Маринович був співорганізатором вечору пам'яті Миколи Руденка з приводу 10-ліття з дня його смерті (УКУ, 1.04.2014) та виступив на ньому зі спогадом про письменника.

Є. Чуприна постійно веде літературну студію у Павлівській психлікарні м. Києва.

Зусиллями Євгенії Чуприної та члена Міжнародного ПЕН-клубу Володимира Сергієнка (Німеччина) проводиться щорічний конкурс на здобуття Міжнародної премії ім. Олеся Ульяненка.

10 вересня в рамках Форуму книговидавців у Львові з ініціативи та організаційних зусиль Олі Гнатюк, Тараса Возняка й Мирослава Мариновича буде проведено дискусію «Гідність і солідарність», у якій візьмуть участь президенти Білоруського, Литовського, Польського, Російського й Українського центрів Міжнародного ПЕН-клубу, відповідно Андрей Хадановіч, Геркус Кунчюс, Адам Поморські, Людміла Уліцкая й Мирослав Маринович, а також члени Виконавчої ради Андрій Павлишин і Ростислав Семків та виконавчий секретар Тарас Возняк. Модератор – віце-президент Українського ПЕН-центру Микола Рябчук.

Правозахисний і медійний напрям

Було оприлюднено три звернення від імені Українського центру Міжнародного ПЕН-клубу (див. роз. "Наша позиція"):

- [«З приводу масових нападів на журналістів на Євромайдані у Києві» \(7.12.2013\)](#)
- «Припинити ескалацію насильства в Україні!» (22.01.2014)
- [«Щодо загрози світовому порядку» \(8.03.2014\)](#)

Крім того, Микола Рябчук підготував англomовний проект резолюції чергової Загальної Асамблеї Міжнародного ПЕН-клубу (Бішкек, вересень 2014) щодо ситуації в Україні, а члени Виконавчої ради надсилали свої коментарі щодо проектів подібних резолюцій, запропонованих Шведським, Словенським і Фінським ПЕН-центрами.

Оля Гнатюк, Андрій Курков, Микола Рябчук і Мирослав Маринович брали участь в опрацюванні звернень на зустрічах європейських ПЕН-центрів у Бледі (Словенія), Варшаві та Стокгольмі.

Євген Захаров опрацьовував правозахисні документи та звернення в рамках Харківської правозахисної групи. Також проводив велику експертну та дорадчу роботу в урядових структурах.

Лекційно-конференційний напрям

Поданий нижче перелік вочевидь неповний, оскільки в час Майдану та подальшої агресії Росії в Україні члени Виконавчої ради мали безліч виступів з різних нагод в Україні та за кордоном.

Микола Рябчук та Оля Гнатюк провели велику організаційну роботу з проведення в Королівському замку у Варшаві у 2013–2014 рр. річного циклу лекцій провідних польських та українських інтелектуалів, зокрема членів ПЕНу, під загальною темою «Польща, Україна, Європа: спадкоємство і майбутнє»; співорганізаторами проекту були Польський та Український ПЕН-центри.

У рамках цього циклу у Варшаві виступили, зокрема, такі члени нашого центру: Микола Рябчук, Оля Гнатюк (березень 2014), Мирослав Маринович (27.03.2014)

Андрій Курков брав участь у конференції ПЕН-клубу в Бледі (Словенія), був співавтором заяви по Україні, що була там прийнята.

4–6.05.2014 у Варшаві М. Маринович і М. Рябчук взяли участь у нараді представників Українського, Російського, Польського, Литовського, Словацького, Білоруського, Шведського, Норвезького, Німецького і Фінського ПЕНів щодо ситуації в Україні.

Оля Гнатюк взяла участь у зустрічі європейських ПЕН-центрів у Стокгольмі (червень 2014), де представила бачення Українського ПЕН-центру причин та обставин російської агресії проти України (виступ розміщений на сайтах Українського та Російського ПЕН-центрів).

Мирослав Маринович виступав із доповідями на тему Майдану та російської агресії в Україні на різних конференціях у Варшаві (кілька разів), Парижі, Лювені (Бельгія, разом із Миколою Рябчуком), Базелі, Брюсселі, Антверпені, Ліверпулі, Ватикані та Вашингтоні.

Мирослав Маринович провів зустріч в структурах ЄС з дипломатами (зокрема з ван Ромпеєм), представниками НУО при Брюсселі та журналістами на тему нинішньої ситуації в Україні.

Андрій Курков брав участь у політичних дискусіях на українську тематику в Німеччині, Бельгії, Литві, Франції, Словенії, Італії, Великобританії. Також у цих країнах виступав з доповідями про події в Україні та європейську перспективу України.

Микола Рябчук мав численні виступи в європейських містах, під час яких представив ситуацію в Україні.

М. Маринович взяв участь у якості президента Українського ПЕН-центру у Першому українському літературному фестивалі «Мова і насильство»: майстер-клас на тему «Гідність в екстремальних умовах» та участь у Круглому столі «Анатомія насильства» (Донецьк, «Ізоляція», 23-24.04.2014).

М. Маринович взяв участь у Шевченківському вечорі, організованому кафедрою українознавства Кембриджського університету, з лекцією «Тарас Шевченко і Євромайдан» (13.05.2014).

Видавничий напрям

Роботу за цим напрямом не було зрушено з місця за відсутності належного фінансування.

Інформаційний напрям

Поданий нижче перелік вочевидь неповний, оскільки в час Майдану та подальшої агресії Росії в Україні члени Виконавчої ради мали безліч виступів з різних нагод в Україні та за кордоном. Діє окремий сайт Українського ПЕН-центру <http://pen-ua.com> (модерує виконавчий директор Тарас Возняк); сайт заповнено належними текстами;

Ведеться наповнення сторінки Ukrainian Center of International PEN-Club на Фейсбуку <https://www.facebook.com/penclubua?fref=ts> (модерують Ростислав Семків і Мирослав Маринович);

З листопада 2013 року Андрій Курков написав і видав більше 50 статей, есеїв тощо про ситуацію в Україні в газетах та журналах Європи, Індії, США (Вошингтон Пост, Гардіан, Обзервер, Ле Монд, Ле Монд діпломатік, Ліберасьон, ДіВельт, Зюддо йче цайтунг, Бурлінер Цайтунг, Матрубумі тощо). Також писав колонки, що були розміщені на сайтах BBC, CNN та ін. Виступав щодо ситуації в Україні на європейських та американських телеканалах, радіостанціях.

Микола Рябчук та Мирослав Маринович не надали перелік своїх публікацій, проте він був би так само потужним.

Андрій Курков надрукував три статті в журналі міжнародного ПЕН-клубу «PEN-Atlas».

Фінансовий напрям

Інформацію про збір членських внесків надасть скарбник Ростислав Семків. Внески Українського ПЕН-центру за 2014 р. сплачено скарбникові Міжнародного ПЕН-клубу в Лондоні в сумі 234 євро.

Практично вичерпано ґрант у сумі 70 тис. гривень від Міжнародного фонду «Відродження», який отримано з ініціативи Євгена Захарова, який і був менеджером проекту.

* * *

На завершення, я висловлюю велику вдячність усім членам Виконавчої ради, що співпрацювали зі мною за час двох моїх каденцій, а також усім членам Українського ПЕН-центру що виявили

мені довіру та сприяли успішній діяльності центру впродовж цих чотирьох років. Хай повернеться до вас ваше добро сторицею!

А тепер – привітаймо нового президента Українського ПЕН-центру й допоможемо йому втілити в життя ті справи, на які забракло сил і можливості нам.

10 вересня 2014 року

Мирослав Маринович